

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA

PROGRAM ZA SPECIJALNOST
„SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA“

Zagreb, prosinac 2025.

KLASA: 602-07/25-04/02
URBROJ: 445-01-01-25-15
U Zagrebu, 3. prosinca 2025.

1. OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

1.1. Vrsta i namjena programa

Program se provodi sukladno Pravilniku o programu i načinu temeljnog osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca (Narodne novine broj 12/2025, dalje u tekstu: Pravilnik) Provođenjem Programa osigurava se stjecanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova zaštite i spašavanja ljudskih života, životinja i imovine u slučaju elementarnih nesreća (potresa, klizišta...).

Namjena programa je:

- upoznavanje polaznika s namjenom, osnovnim značajkama, dijelovima i načelom rada spasilačkih alata u spašavanju iz ruševina
- upoznavanje polaznika s opasnostima i mjerama zaštite pri radu s alatima u različitim situacijama
- uvježbavanje polaznika za traganje i spašavanje u ruševinama
- uvježbavanje polaznika za pružanje potpore ugroženima u velikim nesrećama

1.2. Uvjeti za upis u program

U Program se mogu upisati osobe oba spola, a koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

Opći uvjeti

- članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava u statusu operativni vatrogasac i stečenim zvanjem najmanje prema programu temeljnog osposobljavanja

ili

- profesionalni vatrogasci sa stečenom kvalifikacijom najmanje na razini 4.1. HKO-a, trogodišnje strukovno obrazovanje u sustavu vatrogastva

Posebni uvjeti

- propisana psihička i tjelesna zdravstvena sposobnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti

Posebni uvjeti za dobrovoljne vatrogasce

- završen program za specijalnost: „Pogonski spasilački alati za tehničke intervencije“ te specijalnost „Motorne pile u vatrogastvu“.

Ukoliko dobrovoljni vatrogasci nemaju završen navedeni program, moraju završiti Opći dio iz ovog programa: „Upoznavanje s načinom upotrebe alata i opreme u spašavanju iz ruševina“.

1.3. Uvjeti završetka programa

Svi polaznici osposobljavanja nakon održane nastave pristupaju ispitu završne provjere. Ispit se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela. Teorijski dio može biti usmeni ili pisani. Polaznici koji su izostali više od 20% nastave ne mogu pristupiti ispitu nego mogu ponovno upisati program osposobljavanja. Prisustvovanje praktičnoj nastavi je obavezno. Na ispitu se

provjeravaju znanja te vještine praktičnog rada i sposobnosti polaznika koje su stekli osposobljavanjem.

Ispit završne provjere ocjenjuje ispitno povjerenstvo, koje ima predsjednika i dva (2) člana koja imenuje vatrogasna organizacija ovlaštena za osposobljavanje s time da je najmanje jedan član iz redova instruktora/vježbatelja koji su provodili program. Predsjednik povjerenstva je županijski vatrogasni zapovjednik ili osoba koju on ovlasti.

O ispitu provjere ispitno povjerenstvo vodi zapisnik (Prilog 1).

1.3.1. Praktični dio ispita

Praktični dio provjere provodi se tijekom provođenja Programa a polaznik samostalno izvodi postavljene zadatke. Provjera se provodi pojedinačno ili skupno. Polaznik koji nije zadovoljio na praktičnom dijelu ispita upućuje se na ponovno polaganje praktičnog dijela ispita.

OCJENJIVAČKI LIST PRAKTIČNOG ISPITA:

Radnje obavljene u okviru praktične zadaće	Broj bodova
Pripremni dio zadaće - proučavanje zadatka - izbor potrebne opreme, tehnike i sredstava	0-10
Glavni dio zadaće - primjena metoda, radnji i postupaka, stečene vještine i sposobnosti - primjena mjera zaštite na radu - brzina (vrijeme) i spretnost izrade zadaće - pravilnost izvođenja radnih postupaka - međusobna suradnja (pri skupnom izvođenju)	0-80
Završni dio zadaće - učinkovitost uratka (utrošena sredstva i oprema) - pravilan postupak pri završetku uratka	0-10

Za prolaz na praktičnom dijelu ispita potrebno je sakupiti 90 bodova a polaznik se ocjenjuje s ocjenom „**položio**“ ili „**nije položio**“.

1.3.2. Teorijski dio ispita

Teorijskom dijelu ispita polaznik pristupa nakon uspješno obavljenog praktičnog dijela ispita. Broj bodova po pitanju određuje ispitno povjerenstvo s time da ukupan broj bodova iznosi 100. Za ocjenu „položio“ polaznik mora ostvariti najmanje 80% ukupnih bodova odnosno 80 bodova. Polaznik na pisanom ispitu može biti ocijenjen ocjenom „**položio**“ ili „**nije položio**“.

1.3.3. Popravni ispit

Popravne ispite (pismeni i praktični) polaznik Programa ima pravo polagati tri puta, a u slučaju neuspjeha ponovno se upućuje na predmetno osposobljavanje. Popravni ispiti polažu se u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana od dana polaganja ispita na kojem je polaznik ocijenjen ocjenom „**nije položio**“.

1.3.4. Dokumentacija u programu

Organizator osposobljavanja vodi evidenciju na obrascima koje donosi Državna vatrogasna škola i objavljuje na svojoj mrežnoj stranici (matična knjiga polaznika, dnevnik rada s imenikom, zapisnik o ispitu završne provjere i evidencija o izdanim uvjerenjima).

Matična knjiga polaznika sadrži: podatke o matičnoj knjizi (razdoblje koje knjiga obuhvaća, ime, prezime i potpis županijskog vatrogasnog zapovjednika/zapovjednika VZG Zagreba u vrijeme početka vođenja knjige i u vrijeme završetka vođenja knjige), opće podatke o organizaciji koja ima odobrenje za provođenje programa, osobne podatke o polazniku (prezime i ime polaznika, dan, mjesec, godina, mjesto i država rođenja, ime i prezime i vlastoručni potpis voditelja programa osposobljavanja). Matična knjiga može se izraditi elektroničkim putem kroz računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice.

Dnevnik rada s imenikom obuhvaća podatke o vremenu održavanja nastave, ishodima učenja i temama koje su obrađene te prisutnosti polaznika na nastavi.

Zapisnik o ispitu završne provjere sadrži podatke o organizatoru osposobljavanja, nazivu programa, vremenskom okviru i mjestu održavanja programa, podatke o polazniku, postignutim rezultatima iz usmenog/pisanog i praktičnog dijela ispita, zaključnoj ocjeni te podatke o članovima ispitnog povjerenstva s potpisima.

Evidencija o izdanim uvjerenjima sadrži podatke o izdanim uvjerenjima (naziv uvjerenja, naziv i vrsta programa obrazovanja, klasifikacijska oznaka – klasa, urbroj i datum izdavanja) te podatke o izdavanju prijepisa podataka odnosno uvjerenja (razlozi izdavanja, datum izdavanja i potpis odgovorne osobe)

Polazniku koji je uspješno završio ovaj Program organizator osposobljavanja izdaje uvjerenje sukladno članku 16. Pravilnika – Uvjerenje o osposobljenosti za specijalnost „Spašavanje iz ruševina“.

1.4. Trajanje i način izvođenja nastave

1.4.1. Trajanje programa

Ishodi učenja ostvaruju se vođenim procesom učenja i poučavanja u trajanju od 73 sati od čega je 28 sati teorijskog dijela te 45 sati praktičnog dijela.

1.4.2. Način izvođenja nastave

Program provode organizatori osposobljavanja - Državna vatrogasna škola odnosno vatrogasna organizacija koja ima odobrenje Državne vatrogasne škole za provođenje programa. Odobrenje se izdaje sukladno članku 9. Pravilnika. Organizator osposobljavanja dužan je izdati akt kojim se utvrđuje mjesto, početak i završetak izvođenja programa te se imenuje voditelj osposobljavanja – instruktor koji je odgovoran za provedbu programa. U dnevniku rada s imenikom redovito se vodi evidencija realizacije nastave te evidencija prisutnosti polaznika na nastavi.

Nastavu provode instruktor i vježbatelj prema programu nastave. U obrazovnoj skupini može biti najviše 12 polaznika. Kod provedbe praktične nastave koja uključuje izvođenje složenih radnji instruktor/vježbatelj mora osigurati svim polaznicima aktivno sudjelovanje u programu.

1.5. Materijalni uvjeti i okruženje za vođeni proces učenja

Teorijska nastava izvodi se u prikladnoj učionici, a praktična nastava u prikladnom prostoru za izvođenje praktičnih vježbi.

Za izvođenje teorijske nastave potrebno je imati učionicu ili drugu odgovarajuću prostoriju kapaciteta do 12 polaznika s obaveznim audiovizualnim sredstvima za provedbu nastave (računalo, projektor).

Za izvođenje praktičnog dijela nastave organizator mora imati svu opremu i pribor propisan nastavnim planom i programom što uključuje:

- vježbalište (poligon) na kojem će biti omogućen rad s opremom i alatima za rad s motornim pilama, ručnim alatima te hidrauličkim alatima i uređajima te alatima i uređajima za spašavanje iz ruševina
- visoki objekt (vatrogasni toranj, rešetkasta konstrukcija i sl.)
- tereni na kojem će biti omogućen rad s opremom i alatima za rad s motornim pilama, ručnim alatima hidrauličkim alatima i uređajima.

Popis opreme za provođenje praktičnog dijela programa nalazi se u prilogu 2.

Vježbovni dio nastave ne izvodi se:

- na temperaturama nižim od 5°C,
- za vrijeme oborina (neprekidno padanje jake kiše i gustog snijega) i drugih nepogoda koje bi ugrozile sigurnost polaznika,
- u slučajevima koji nisu navedeni, a predmetni nastavnik prosudi da bi njihovo izvođenje dovelo polaznika u opasnost.

U slučajevima nepostojanja uvjeta za normalno izvođenje programa andragoški djelatnik s tim upoznaje voditelja programa osposobljavanja, koji će organizirati daljnji tijek osposobljavanja.

1.6. Kadrovski uvjeti za provedbu programa

Nastavu izvodi instruktor koji ispunjava sljedeće uvjete:

- završen program „Instruktor za program osposobljavanja Spašavanje iz ruševina“

Instruktor mora imati kod provedbe praktičnog dijela programa suradnika u nastavi – vježbatelja.

Vježbatelj ispunjava sljedeće uvjete:

- završen program „Vježbatelj za program osposobljavanja Spašavanje iz ruševina“

Ukoliko nastavnici (instruktori/vježbatelji) nemaju završen navedeni program isti moraju završiti u roku od šest mjeseci od dana davanja ovlaštenja za izvođenje programa.

Praktičnu nastavu uz instruktora/vježbatelja može izvoditi i suradnik u nastavi koji ima najmanje zvanje vatrogasnog dočasnika.

1.7. Kompetencije koje se programom stječu

Polaznik će nakon završenog programa moći:

- provoditi operativne zadatke u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja i materijalnih dobara,
- prepoznati i koristiti alate, uređaje i opremu koje koristi u intervencijama spašavanja iz ruševina,
- upotrijebiti i upravljati alatima za rezanje,
- pregledati ispravnost i održavati alate za rezanje,
- prepoznati opasnosti pri radu s alatima i uređajima te primijeniti osnovne, propisane i posebne mjere zaštite na radu,
- primijeniti vještinu korištenja opreme i sredstava u poslovima spašavanja iz ruševina,
- primijeniti metode i tehnike zapažanja, praćenja, orijentacije i snalaženja u raznim situacijama,
- pružati prvu pomoć unesrećenima kod elementarnih nepogoda,
- primijeniti vještine uporabe priručnih sredstava i opreme za učvršćivanje i podupiranje u ruševinama

2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Polaznici koji nisu stekli prethodna znanja iz područja pogonskih spasilačkih alata i motornih pila, prije pohađanja programa za specijalnost moraju proći Opći dio programa „Upoznavanje s načinom upotrebe alata i opreme u spašavanju iz ruševina“ u trajanju od 29 sati.

OPĆI DIO: „UPOZNAVANJE S NAČINOM UPOTREBE ALATA I OPREME U SPAŠAVANJU IZ RUŠEVINA“

Redni broj	SKUP ISHODA UČENJA/ NASTAVNE CJELINE	Broj sati		UKUPNO
		T	P	T+P
1.	Specifične mjere zaštite na radu s alatima i uređajima	2	0	2
2.	Rad s lančanim motornim pilama i paraćem	1	6	7
3.	Rad s univerzalnim uređajem, pneumatskim, i hidrauličkim alatima	1	6	7
4.	Oprema za spašavanje iz dubina i visina	1	6	7
5.	Ljestve	1	5	6
Ukupno:		6	23	29

2.1. Razrada nastavnih cjelina

1. SPECIFIČNE MJERE ZAŠTITE NA RADU S ALATIMA I UREĐAJIMA		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Osnove zaštite na radu	Propisi o zaštiti na radu	- nabrojati odgovarajuće propise zaštite na radu - primijeniti propise zaštite na radu - provesti rad na siguran način
	Mjere zaštite i rad na siguran način	
	Sredstva osobne zaštite na radu	

		- koristiti sredstva osobne zaštite na radu
Izvori opasnosti	Opasnosti od požara i eksplozije Opasnosti od električne struje Zaštita od udara električne struje	- prepoznati izvore opasnosti od požara - prepoznati opasnosti od električnog udara
	Mehaničke opasnosti Ostali izvori opasnosti	- primijeniti mjere zaštite od udara električne struje
	Opasnosti od štetnih plinova i prašina Vizualno uočavanje opasnosti	- prepoznati mehaničke opasnosti pri radu s alatima, uređajima - prepoznati ostale izvore opasnosti - prepoznati i detektirati štetne plinove i prašine - prepoznati i vizualno uočiti opasnosti
Opasnosti u intervenciji spašavanja iz ruševina	Obavljanje procjene stabilnosti objekata	- procijeniti stabilnost objekta
Sigurnost pri radu s alatima, uređajima i transportnim sredstvima	Sigurnost pri radu s ručnim i ručnim mehaniziranim alatima Sigurnost pri radu s uređajima Sigurnost pri radu s transportnim sredstvima i opremom	- primijeniti pravila zaštite na radu s ručnim i ručnim mehaniziranim alatima - primijeniti pravila zaštite na radu s uređajima koji će se koristiti u spašavanju - koristiti opremu za rad s transportnim sredstvima

2. RAD S LANČANIM MOTORNIM PILAMA I PARAĆEM

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Lančane motorne pile	Mjere zaštite kod rada s lančanom pilom za drvo i spasilačkom lančanom pilom	- opisati mjere zaštite kod rada s lančanom motornom pilom za drvo i spasilačkom lančanom pilom
	Održavanje lančane motorne pile za drvo i spasilačke lančane pile	- razlikovati tipove i specifičnosti održavanja različitih tipova lančanih pila
	Priprema lančane motorne pile	- koristiti motornu lančanu pilu
Brusni parači	Mjere zaštite pri radu s brusnim paraćem	-primijeniti mjere zaštite pri radu s brusnim paraćem
	Održavanje brusnog parača	-primijeniti sve mjere održavanja brusnog parača
	Priprema brusnog parača	-koristiti brusni parač pri spašavanju iz ruševina

3. RAD S UNIVERZALNIM UREĐAJEM, PNEUMATSKIM, I HIDRAULIČKIM ALATIMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Univerzalni uređaj	Mjere zaštite pri radu s univerzalnim uređajem	- primijeniti mjere zaštite pri radu s univerzalnim uređajem za dizanje i vuču tereta
	Priprema za rad univerzalnog uređaja	- koristiti univerzalni uređaj za dizanje i vuču teških tereta
	Održavanje univerzalnog uređaja	- koristiti načine održavanja uređaja

Pneumatski alati	Mjere zaštite pri radu s pneumatskim alatima Priprema pneumatskih alata	- koristiti mjere zaštite pri radu s pneumatskim alatima - demonstrirati tehniku rada s pneumatskim alatima -provesti ispravno održavanje pneumatskih alata
	Održavanje pneumatskih alata	
Hidraulički alati	Mjere zaštite pri radu s hidrauličkim alatima Priprema hidrauličkih alata	-primijeniti mjere zaštite pri radu s hidrauličkim alatima -koristiti hidrauličke alate u spašavanju iz ruševina

4. OPREMA ZA SPAŠAVANJE IZ DUBINA I VISINA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Rad s opremom za spašavanje iz dubina i visina	Korištenje opreme za spašavanje iz dubina i visina	-prepoznati opremu za spašavanje iz dubina i visina koja se primjenjuje u spašavanju iz ruševina - izvesti čvorove i vezove -koristiti čvorove i vezove u spašavanju - izabrati optimalna mjesta za izradu sidrišta te izraditi iste - smanjiti sile vučenja odabirom sistema koloturja
	Vezovi i čvorovi te izrada sidrišta prilikom spašavanja iz dubina i visina	
	Izrada jednostavnih sistema prilikom spašavanja iz dubina i visina	

5. LJESTVE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Vrste ljestvi	Rad s ljestvama sastavljačama	- primijeniti sastavljače u spašavanjima - koristiti rastegače u spašavanjima
	Rad s ljestvama rastegačama	

POSEBNI DIO: PROGRAM ZA SPECIJALNOST „SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA“

Program za specijalnost „Spašavanje iz ruševina“ provodi se kroz vođeni proces učenja i podučavanja sa sljedećim skupovima ishoda učenja:

Redni broj	SKUP ISHODA UČENJA/ NASTAVNE CJELINE	Broj sati		UKUPNO
		T	P	T+P
1.	Potresi	1	0	1
2.	Zaštita na radu	2	0	2
3.	Građevinske konstrukcije i materijali	2	0	2
4.	Jedinica za spašavanje iz ruševine	1	0	1
5.	Sidrenja i pomicanje tereta	3	4	7
6.	Traganje i spašavanje u ruševinama	3	0	3
7.	Oštećene građevine	2	0	2
8.	Oprema za spašavanje iz ruševina	1	0	1
9.	Rad s potražnim psima	2	2	4
10.	Otkrivanje i određivanje položaja žrtava u ruševinama	3	4	7
11.	Specifične ozljede u ruševinama	2	1	3

12.	Stres i psihosocijalna potpora u velikim nesrećama i katastrofama	4	0	4
13.	Mjere sigurnosti na ruševinama	2	0	2
14.	Upotreba raznih hidrauličkih, električnih, pneumatskih i mehaničkih alata i naprava	0	8	8
15.	Učvršćivanje i podupiranje ruševina	0	7	7
16.	Spašavanje iz ruševina	0	9	9
17.	Noćna vježba	0	6	6
18.	Dnevna vježba	0	4	4
Ukupno:		28	45	73

T - teorijska nastava

P – praktična nastava

2.2. Razrada nastavnih cjelina

1. POTRESI		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Općenito o potresima, klizištima i drugim pojavama koje uzrokuju urušavanje građevina	Pojam potresa	- objasniti pojam potresa - opisati nastajanje potresa - opisati zadaće seizmologije
	Nastajanje potresa	
	Osnove seizmologije	
	Ugroženost od potresa na području Republike Hrvatske	

2. ZAŠTITA NA RADU – Polaznici koji su prethodno slušali Opći dio ovog programa ne moraju polaziti ovu nastavnu cjelinu		
Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Osnove zaštite na radu	Propisi o zaštiti na radu	- nabrojati odgovarajuće propise zaštite na radu - primijeniti propise zaštite na radu - provesti rad na siguran način - koristiti sredstva osobne zaštite na radu - prepoznati izvore opasnosti od požara - prepoznati opasnosti od električnog udara - primijeniti mjere zaštite od udara električne struje
	Mjere zaštite i rad na siguran način	
	Sredstva osobne zaštite na radu	
	Opasnost od požara i eksplozije	
	Opasnosti od električne struje	
	Zaštita od udara električne struje	
Izvori opasnosti	Mehanički izvori opasnosti	- prepoznati mehaničke opasnosti pri radu s alatima, uređajima - prepoznati neelektrične izvore opasnosti - prepoznati i detektirati štetne plinove i prašine - prepoznati i vizualno uočiti opasnosti
	Ostali (neelektrični) izvori opasnosti	
	Opasnosti od štetnih plinova i prašina	
	Vizualno uočavanje opasnosti	
Opasnosti u intervenciji spašavanja iz ruševina	Obavljanje procjene stabilnosti objekata	- procijeniti stabilnost objekta
	Sigurnost pri radu s ručnim i ručnim mehaniziranim alatima	

Sigurnost pri radu s alatima, uređajima i transportnim sredstvima	Sigurnost pri radu s ručnim i ručnim mehaniziranim alatima Sigurnost pri radu s uređajima Sigurnost pri radu s transportnim sredstvima i opremom	- primijeniti pravila zaštite na radu s ručnim i ručnim mehaniziranim alatima -koristiti opremu za rad s transportnim sredstvima primijeniti pravila zaštite na radu s uređajima koji će se koristiti u spašavanju
---	--	--

3. GRAĐEVINSKE KONSTRUKCIJE I MATERIJALI

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Elementarni pojmovi o građevinskim konstrukcijama i svojstvima građevinskih materijala	Tipovi izgradnje zgrada i objekata	- opisati tipove zgrada i objekata - razlikovati tipove i specifičnosti ruševina
	Tipovi i specifičnosti ruševina	
	Moguće opasnosti u ruševinama	- prepoznati opasnosti u ruševinama
	Organizacija spašavanja iz ruševina	- predvidjeti organizacijske mjere djelovanja

4. JEDINICA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Organizacija jedinice za spašavanje iz ruševine	Sastav spasilačkog tima i jedinice	- sastaviti spasilačke timove i jedinice kod akcije spašavanja
	Spasilačka postrojba	- formirati spasilačku postrojbu i sve njezine dijelove

5. SIDRENJE I POMICANJE TERETA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Čvorovi, vezovi, sidrišta, koloturja, pomicanje teških tereta	Izrada čvorova i vezova	- izraditi čvorove i vezove
	Izrada sidrišta i sistema koloturja	- izabrati optimalna mjesta za izradu sidrišta te izraditi iste
	Pomicanje teških tereta	- smanjiti sile vučenja odabirom sistema koloturja - koristiti univerzalni uređaj za dizanje i vuču teških tereta

6. TRAGANJE I SPAŠAVANJE U RUŠEVINAMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Kronološko odvijanje operacija traganja i spašavanja u ruševinama	Izviđanje terena	- podijeliti teren na sektore
	Analiza prikupljenih podataka	- analizirati prikupljene podatke
	Intervencija spašavanja	- primijeniti sve kolektivne i osobne mjere sigurnosti
	Prikupljanje opreme	- prikupiti svu korištenu opremu

7. OŠTEĆENE GRAĐEVINE

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Prepoznavanje znakova opasnosti na oštećenim građevinama.	Pukotine koje ukazuju na rizik od urušavanja	- prepoznati opasnosti na ruševini vezane uz vidljive pukotine

Sigurnost spasilaca i teškoće vezane za rad u ograničenom prostoru	Pukotine koje ne predstavljaju opasnost Mjere protiv pogoršanja štete na objektima	- zaštititi zgradu od daljnjeg urušavanja
--	---	---

8. OPREMA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Organizacija jedinice za spašavanje iz ruševine	Tipovi i vrste spasilačke opreme i sredstava	- razlikovati tipove i vrstu spasilačke opreme i sredstava
	Primjena alata i uređaja u spašavanju	- izabrati odgovarajuće alate i uređaje u spašavanju
	Ograničenja u primjeni opreme i sredstava	- prepoznati ograničenja u primjeni opreme i sredstava u spašavanju iz ruševina

9. RAD S POTRAŽNIM PSIMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Mjesta preživljavanja, pristup žrtvama zaglavljenim u mjestima s preživjelim osobama uz pomoć potražnih pasa	Vrste urušavanja	- prepoznati vrste urušavanja i mogućnost preživljavanja
	Pristup žrtvama	- koristiti najsigurniji pristup za žrtve i spasioce
	Osnove rada sa potražnim psima	- upotrijebiti potražne pse u pretraživanju

10. OTKRIVANJE I ODREĐIVANJE POLOŽAJA ŽRTAVA U RUŠEVINAMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Metode i oprema za otkrivanje i određivanje položaja zatrpanih osoba. Označavanje ruševina sukladno INSARAG-u	Rad s vibrafonom Urtavanje na kvadrante te eliminacija područja	- izabrati odgovarajuće uređaje za pretraživanje ruševina
	Rad s vibraskopom Rad s termokamerom Označavanje ruševina sukladno INSARAG-u	- koristiti uređaje na optimalan način u smislu ljudstva i tehnike - prilagoditi uređaje uvjetima na terenu - interpretirati rezultate dobivene uređajima - odabrati oznake za označavanje ruševina utvrđenih u INSARAG vodiču

11. SPECIFIČNE OZLJEDE U RUŠEVINAMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
„CRUSH SYNDROME“ i transport unesrećenih	Primarni pregled i neodgodivi postupci prve pomoći Sekundarni pregled Zbrinjavanje rana Zbrinjavanje ozljeda koštanog sustava Blast i crash ozljede Transport unesrećenih	- odabrati odgovarajući postupak pružanja prve pomoći ozlijeđenim osobama te ih transportirati na optimalan način

12. STRES I PSIHO SOCIJALNA POTPORA U VELIKIM NESREĆAMA I KATASTROFAMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Stres i psihološki aspekti ponašanja u velikim nesrećama / katastrofama	Što je stres i kako ga prepoznati	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati učinke stresa na funkcioniranje čovjeka - opisati traumatski stres i prepoznati simptome PTSD - opisati ponašanje ljudi u velikim nesrećama / katastrofama
	Traumatski stres i PTSD	
	Ponašajno, emocionalno i kognitivno funkcioniranje čovjeka u situacijama velikih nesreća / katastrofa	
Psihosocijalna potpora ozlijeđenima	Psihosocijalna potpora u kriznim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> - objasniti važnost psihosocijalne potpore u kriznim situacijama - raspraviti o oblicima ponašanja i smanjenja stresa svih sudionika u velikim nesrećama / katastrofama - opisati psihosocijalni model TENTS
	Psihološka prva pomoć	
	TENTS model psihosocijalne potpore	
Spasilačke službe i stres	Stres kod spasilačkih službi	<ul style="list-style-type: none"> - opisati najčešće oblike stresnih poremećaja kod spasilačkih službi - nabrojati i opisati strategije suočavanja sa stresom - navesti organizacijske postupke za smanjivanje stresa
	Strategije suočavanja sa stresom	
	Organizacijski postupci za smanjivanje stresa	
Psihološka priprema spašavatelja u velikim nesrećama / katastrofama	Prikazivanje filma – Psihologija katastrofa / velikih nesreća (Disaster psychology)	<ul style="list-style-type: none"> - raspraviti o važnosti psihološke pripreme spašavatelja u velikim nesrećama / katastrofama

13. MJERE SIGURNOSTI NA RUŠEVINAMA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Higijena i sigurnost na ruševinama	Zadaće u procjeni stabilnosti građevina	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati stabilnost građevine i opasnosti koje prijete - provesti osiguranje područja - provesti sve mjere higijene vezano za spasioce i za žrtve prilikom spašavanja iz ruševina
	Praktična izrada metoda osiguranja područja rada	
	Higijena prilikom rada	

14. UPOTREBA RAZNIH HIDRAULIČKIH, ELEKTRIČNIH, PNEUMATSKIH I MEHANIČKIH ALATA I NAPRAVA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Primjena i rad s ručnim alatima	Općenito o ručnim alatima	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati vrste ručnih alata i njihovu namjenu - koristiti ručne alate u različitim intervencijama - odabrati odgovarajući ručni alat za određenu intervenciju i primijeniti pravila ZNR prilikom rada s alatima
	Primjena ručnih alata	
	Rad s ručnim alatima	
Primjena i rad s ručnim mehaniziranim alatima	Općenito o ručnim mehaniziranim alatima	<ul style="list-style-type: none"> - razlikovati ručne mehanizirane alate i njihovu primjenu.
	Ručni mehanizirani alat s električnim pogonom.	

	Ručni mehanizirani alati s pneumatskim pogonom. Ručni mehanizirani alati na hidraulički pogon.	- odabrati adekvatne ručne mehanizirane alate za rad u određenim uvjetima. - primijeniti pravila za rad na siguran način.
	Sigurnost pri radu s ručnim mehaniziranim alatima.	- rukovati ručnim alatima na siguran način.
	Rad s ručnim mehaniziranim alatima s električnim pogonom.	- koristiti ručne alate s električnim pogonom uz primjenu svih izvora el. energije.
	Rad s ručnim mehaniziranim alatima s pneumatskim pogonom Rad s ručnim mehaniziranim alatima na hidraulički pogon. Rad s ručnim mehaniziranim alatima s motorom s unutarnjim sagorijevanjem. Rad s dizalicama i njihovom opremom.	- upotrijebiti ručne alate s pneumatskim pogonom u svim vrstama intervencija. - koristiti ručne alate na hidraulički pogon kod svih vrsta intervencija. - odabrati ručne alate s motorom s unutarnjim sagorijevanjem - rukovati s dizalicama i njihovom opremom kod dizanja i spuštanja tereta.

15. UČVRŠĆIVANJE I PODUPIRANJE RUŠEVINA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Stabiliziranje i osiguravanje ruševina	Rad s hidrauličkim poduporama-razuporama Rad s pneumatskim poduporama-razuporama Rad s mehaničkim poduporama-razuporama Načini izrade različitih tipova osiguranja Rad s podizačima tereta	- primijeniti pravilan način izrade raznih podupirača i osiguranja

16. SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Metode spašavanja iz ruševina	Pronalaženje ugroženih i zatrpanih osoba Specifičnosti rada s opremom za pronalaženje plitko i duboko zatrpanih osoba Rad s opremom za spašavanje iz dubina i visina Rad s ljestvama sastavljačama i ljestvama rastegačama	- objasniti tehnike rada i taktiku spašavanja ugroženih i stradalih osoba iz/u ruševini - objasniti specifičnosti izbora tehnike rada i taktike spašavanja - koristiti adekvatnu opremu prilikom rada

17. NOĆNA VJEŽBA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Izvođenje spašavanja iz ruševina u noćnim uvjetima	Pronalaženje ugroženih i zatrpanih osoba Korištenje spasilačkih pasa	- objasniti tehnike rada i taktiku spašavanja ugroženih i stradalih osoba iz/u ruševini u noćnim uvjetima

	Specifičnosti rada s opremom za pronalaženje plitko i duboko zatrpanih osoba Tehnike podizanja teških tereta Podupiranje, osiguravanje i razupiranje Rad s opremom za spašavanje iz dubina i visina	- objasniti specifičnosti izbora tehnike rada i taktike spašavanja u noćnim uvjetima
--	--	--

18. DNEVNA VJEŽBA

Tema	Sadržaj nastavne teme	Ishodi učenja
Spašavanje iz ruševina uz primjenu svih metoda spašavanja u dnevnim uvjetima	Pronalaženje ugroženih i zatrpanih osoba Korištenje spasilačkih pasa Specifičnosti rada s opremom za pronalaženje plitko i duboko zatrpanih osoba Tehnike podizanja teških tereta Podupiranje, osiguravanje i razupiranje Rad s opremom za spašavanje iz dubina i visina	- objasniti tehnike rada i taktiku spašavanja ugroženih i stradalih osoba iz/u ruševini - objasniti specifičnosti izbora tehnike rada i taktike spašavanja

3. METODE POUČAVANJA I LITERATURA

Metode poučavanja su: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora (monološka i dijaloška), metoda demonstracije; frontalni, skupni oblik rada, individualni oblik rada, praktični rad.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

M. Merčep, J. Lozar: "Spašavanje u prometnim nesrećama". HVZ, Zagreb, 2011.

B. Kovačić: „Rad s hidrauličkom opremom pri tehničkim intervencijama“, MUP RH, Zagreb, 2002.

J. Horvat, A. Regent: Osobna zaštitna oprema, Veleučilište u Rijeci, 2009. Zaštita na radu, Pučko otvoreno učilište, Zagreb, 1998.

Internet izvori

4. IZGLED I OPIS OZNAKE

Oznaka specijalnosti kružnog je oblika promjera 30 mm, na podlozi tamno plave boje. Unutar kruga na vrhu nalazi se obris vatrogasne kacige s ukrštenom bakljom i sje kirom srebrne boje, a po obodu oznake, 2 mm od ruba, nalazi se srebrna kružna linija koja prati rub oznake i prekinuta je na vrhu gdje se nalazi vatrogasna kaciga.

Unutar oznake nalaze se stilizirani znak ruševne kuće srebrne boje.

Oznaka specijalnosti za instruktora je istog oblika, a detalji srebrne boje su izrađeni zlatnom bojom. Oznaka specijalnosti nosi se na vatrogasnoj odori sukladno posebnom propisu.

ORGANIZATOR OSPOSOBLJAVANJA

Program osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasaca za specijalnost „Spašavanje iz ruševina“ od _____ do _____ održanog u _____

ZAPISNIK
o ispitu završne provjere

Ime i prezime polaznika/ce: _____ rođen-a: _____

Ispit polaže _____ put. _____
(OIB)

USMENI / PISANI DIO ISPITA

Postignuti broj u postocima:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

PRAKTIČNI DIO ISPITA

Zadatak: _____

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

ZAKLJUČNA OCJENA:

POLOŽIO-LA / NIJE POLOŽIO-LA

=====

Napomena:

PREDSJEDNIK ISPITNOG POVJERENSTVA:

POTPIS:

ČLANOVI ISPITNOG POVJERENSTVA:

U _____, _____
(mjesto) (datum)

POPIS OPREME ZA PROVOĐENJE PRAKTIČNOG DIJELA PROGRAMA

NAZIV OPREME/SREDSTVA	Napomena
Tehničko vozilo s kompletnom opremom	
Pogonski spasilački alati: <ul style="list-style-type: none"> - Hidraulički (škare, razupore, cilindri, kombinirani, specijalni) - Pneumatski (zračni jastuci za podizanje tereta i brtvljenje) - Električni (baterijski) 	
Univerzalni uređaj za vuču i dizanje tereta (15 ili 30 kN) s pripadajućom opremom za sidrenje	
Oprema za osvjetljavanje-rad u noćnim uvjetima (stabilni, mobilni i ručni električni izvori svjetlosti)	
Oprema za stabilizaciju i osiguranje (namjenski izrađeni stepenasti podmetači, kocke, klinovi, ljestve sastavljače, gurtne, stabfast, podupirači-drveni, metalni,...)	
Vibrafon, vibraskop, termo kamera – uređaji za otkrivanje pozicije unesrećenih	
2 licencirana vatrogasna tima s potražnim psima	
Vježbalište (poligon): opremljen modelima, maketama ruševina, visoki i niski objekti pogodni za pretraživanje, za rad s užadima, kolotutom i nosilima	
Predmeti raznih oblika, veličina i materijala prikladni za rad s alatima, predmeti različitih profila i oblika od betona, drva i sl.	
Drvena građa za podupiranja	
Nosila (rasklopna s daskom za unesrećenog i trakama, speleo nosila, koritasta nosila s daskom i trakama za prijenos i vađenje unesrećenog)	
Ručni mehanizirani alati s električnim pogonom: bušilice, brusilice, lančane pile, kružne pile, sabljaste pile, ubodne pile, odvijači, udarni čekići	
Ručni mehanizirani alati s pneumatskim pogonom: bušilice, brusilice, odvijači, škare za lim, udarni čekići	
Ručni mehanizirani alati na hidraulički pogon: razupirači, škare, cilindri, specijalni alat za nasilno otvaranje vrata, minirezač, alat za rezanje cijevi	
Ručni mehanizirani alati pogonjeni motorom s unutarnjim izgaranjem: motorne lančane pile za drvo, brusni parači, spasilačke lančane pile, motorne lančane pile za metal	
Dizalice: ručne (hidraulička, sa zupčanikom, s navojem), dizalice s osloncem iznad tereta (kran), pneumatski zračni jastuci (visokotlačni, niskotlačni)	
Prijenosni radiouređaji, megafon, kutija prve pomoći	
Užad, penjačka statička (12 mm), radna vatrogasna užad (16 mm)	
Koloture različitih nosivosti, čelična užad, lanci, trake, gurtne različitih nosivosti	
Ljestve rastegeače, ljestve sastavljače	

Napomena: svi polaznici i instruktori/vježbatelji trebaju imati osobnu zaštitnu opremu.